

Långseruds friskola
- Vi bryr oss om.

TRYGGHETSPLAN

för

Förskolan Mörten

2019 - 2020

**”Likabehandling handlar inte om att alla ska vara lika,
utan rätten att vara olika”**

Innehåll

1. Syftet med vår trygghetsplan	3
2. Grunduppgifter	4
3. Identifiering av eventuella risker.....	5
4. Aktiva åtgärder	5
4.1 Kön.....	5
4.3 Etnisk tillhörighet	6
4.4 Religion.....	7
4.5 Funktionsnedsättning.....	7
4.6 Sexuell läggning.....	8
4.7 Ålder	8
5. Följa upp och utvärdera	9
6. Rutiner för akuta situationer.....	9
7. Begrepp	10
7.1 Diskriminering	10
7.2 Direkt diskriminering.....	10
7.3 Indirekt diskriminering	10
7.4 Trakasserier	11
7.5 Sexuella trakasserier.....	11
7.6 Kränkande behandling.....	11
8. Repressalier	11
9. Diskrimineringsgrunderna	11
9.1 Kön.....	11
9.2 Könsidentitet eller könsuttryck	11
9.3 Etnisk tillhörighet	12
9.4 Religion eller annan trosuppfattning.....	12
9.5 Funktionsnedsättning.....	12
9.6 Sexuell läggning.....	12
9.7 Ålder	12
10. Anmälan till socialtjänst	13

Långseruds friskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

1. Syftet med vår trygghetsplan

Syftet med planen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Arbetet regleras av:

- Diskrimineringslagen
- 6 kap i Skollagen
- Barnkonventionen

I förskolans Läroplan – Lpfö 98 rev 2016 tas även dessa frågor upp under rubriken Förskolans värdegrund och uppdrag.

”Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig, eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling.”

Förskollärare ska ansvara för:

- att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.
- att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar
- att det utvecklas normer för arbetet och samvaron i den egna barngruppen

Arbetslaget ska:

- Lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor.

- göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande.
- För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen. (Ur Läroplan för förskolan Lpfö 98 rev 2018)

2. Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola 1-5 år.

Ansvariga för planen

Förskolechef.

Vår vision

Att barn och vuxna ska känna sig trygga i en miljö där kränkningar och diskrimineringar inte förekommer.

Planen gäller mellan

2019-09-01 till och med 2020-08-31

Barnens delaktighet

Vi lyssnar på barnens åsikter och tar tillvara på deras tankar och idéer vid vår planering. Genom sagor, böcker och samtal med barnen tar vi upp värdegrundsfrågorna. Vi tar reda på barnens åsikter och känslor genom att vi genomför fem-minuters intervjuer med de barn som verbalt kan svara. Tillsammans arbetar vi fram trivselmål och sätter upp riktlinjer för hur man skall vara en bra medmänniska. Inför varje utvecklingssamtal så skickas ett frågeformulär hem med frågor gällande barnets känslor, tankar och åsikter angående trygghet på förskolan. Med jämna mellanrum genomför vi trygghetsvandringar på förskolan, både inom- och utomhus.

Personalens delaktighet

Vi har diskussioner när vi har våra veckoplaneringar och även under andra möten.

Förankring av planen

Planen ska synliggöras på vår hemsida www.langserudsfriskola.se.

Planen hänger på förskolans anslagstavla.

Alla som arbetar på förskolan ska ta del av planen - förskolechef ansvarar.

3. Identifiering av eventuella risker

Metoder

Vi har planerade samtal med barnen för att få information om deras trygghet och trivsel på förskolan. Vid utvecklingssamtalen får vårdnadshavarna berätta för förskolan om hur de uppfattar deras barns trivsel.

Vi kartlägger förskolans inom- och utomhusmiljö utifrån ett trygghets- och säkerhetsperspektiv genom trygghetsvandring med barnen.

Vi genomför korta intervjuer med barnen. Intervjuerna genomförs enskilt med förutbestämda frågor.

Områden som berörs

Alla de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur barnen involveras

Varje vår besvarar barnen en trivselenkät tillsammans med sina vårdnadshavare. Den går vi sen igenom med vårdnadshavarna vid utvecklingssamtalet. Den öppnar upp till dialog med dem angående barnets trivsel. Genom löpande diskussioner och samtal med barnen kartlägger vi om det finns otrygga platser. Vi gör trygghetsvandringar med barnen men jämna mellanrum.

Hur personalen involveras

Vi har diskussioner på våra personalmöten angående kartläggningen och kommer överens om hur vi ska gå till väga.

4. Aktiva åtgärder

4.1 Kön

Mål

Lek och material i förskola ska kunna lekas/ användas av alla barn oavsett kön.

Vi ser till att pojkar och flickor får lika mycket utrymme och uppmärksamhet.

Insats

Vi är uppmärksamma på kommentarer mellan barnen som till exempel har med deras val av lek/material att göra.

Vi uppmuntrar barn som är normbrytande.
Lekmaterial ska kompletteras med material som vi anser saknas.
Vi gör medvetna val angående genusbetingade färger och liknande.
Vi stärker barnens integritet och självkänedom.
Vi tar del av aktuell litteratur och forskning för att öka vår egen kunskap kring dessa frågor.

Ansvarig

Veronica Wilhelmsson.

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912.

4.2 Könsidentitet eller könsuttryck

Mål

Inget barn får diskrimineras på grund av könsidentitet eller könsuttryck.

Insats

Vi lyfter och diskuterar kontinuerligt vår syn på och hur vi bemöter våra föreställningar om könsidentitet och hur de kan komma till uttryck.

Ansvarig

Sophia Bennetoft

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912.

4.3 Etnisk tillhörighet

Mål

Vi uppmärksammar barns olikheter, likheter och härkomst.
Barnen ska få känna stolthet över sin etniska tillhörighet.

Insats

Vi lånar böcker om minoritetsgrupper och böcker som handlar om människors olika ursprung.
I arbetet med barnen uppmärksammar och arbetar vi med olika länder/kulturer och hur barns livssituation ser ut.
Vi uppmärksammar barns flerspråkighet och härkomst.

Ansvarig

Veronica Wilhelmsson.

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912.

4.4 Religion

Mål

Alla barn ska kunna delta i förskolans aktiviteter och traditioner.

Insats

Inom arbetslaget reflekterar vi över förskolans traditioner och aktiviteter.

Vi bemöter barnens frågor och funderingar när de uppkommer.

Ansvarig

Sophia Bennetoft

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912.

4.5 Funktionsnedsättning

Mål

Alla barn ska kunna delta i alla förskolans aktiviteter.

Insats

Vi finner lösningar tillsammans och tar hänsyn till barns särskilda behov.

Vi visar att alla är lika mycket värda och är betydelsefulla.

Göra barnen uppmärksamma på att det finns olika funktionsnedsättningar.

Vi tillgänglighetsanpassar vår miljö så alla barn kan delta i förskolans aktiviteter.

Vi tar del av aktuell litteratur och forskning för att öka vår egen kunskap kring dessa frågor.

Vi tar hjälp av SPSM's material för tillgänglig utbildning samt deras material som kallas

DATE.

Ansvarig

Sophia Bennetoft

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912.

4.6 Sexuell läggning

Mål

Att alla barn ska känna till att familjen kan se olika ut.

Insats

Vi uppmärksammar och reder ut frågor som barnen har angående sexuell läggning.

Vi erbjuder böcker som har med sexuell läggning att göra.

Vi har ett normbrytande förhållningssätt i våra samtal med barnen.

Ansvarig

Sophia Bennetoft

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912.

4.7 Ålder

Mål

Inget barn får diskrimineras utifrån sin ålder.

Insats

Vi möter barnen utifrån nyfikenhet och intresse och inte ålder när vi delar upp barnen i mindre grupper vid de olika aktiviteter som verksamheten erbjuder. Vi har ett förhållningssätt som betyder att det är barns förmåga och inte deras ålder som styr vad ett barn får göra. Att få göra olika är ibland det som är mest rättvist.

Ansvarig

Veronica Wilhelmsson

Datum när det ska vara klart

Hela arbetet ska vara klart 2020-09-30. Deluppföljning 201912

5. Följa upp och utvärdera

- Hur gick det?
- Har vi uppfyllt våra mål?
- Om vi inte uppfyllt målen, var tog det stopp?
- Vad ska vi göra åt det?
- Hur kan vi fortsätta arbetet?

Vi använder oss av Specialpedagogiska skolmyndighetens värderingsverktyg för tillgänglig utbildning samt annat relevant material som finns att tillgå.

Trygghetsplanen utvärderas

Utvärderingen sker genom diskussioner i arbetslaget. Vi dokumenterar och analyserar vilka åtgärder vi har gjort. Årets plan utvärderas senast 2020-09-30.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef tillsammans med arbetslaget.

6. Rutiner för akuta situationer

Policy

På vår förskola ska det råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All personal som arbetar på förskolan har en gemensam uppfattning om vad som menas med trakasserier och kränkande behandling.

Vi ska ha god uppsikt över alla barn under hela dagen.

Personalen är uppmärksam och lyhörd på kännetecknen som kan tyda på att ett barn är utsatt.

Personalen agerar omgående.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

All personal som arbetar på förskolan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när ett barn kränks/trakasseras av andra barn

1. Den vuxne måste alltid ingripa vid kränkningar/trakasserier.
2. Åtgärda den akuta situationen omedelbart. Prata med den/de som blivit utsatt/utsatta, men även med den/de som kränkt/trakasserat. Vårdnadshavare meddelas.
3. Vid upprepade kränkningar/trakasserier meddelas förskolechef.

Rutiner för att utreda och åtgärda när ett barn kränks av personal

1. När det kommer till kännedom att ett barn/barnen känner sig kränkta eller trakasserade av personal på skolan kontaktas förskolechef som vidtar åtgärder.
2. Uppföljning dokumenteras av förskolechef.

Om åtgärderna inte är tillräckliga kan barn och vårdnadshavare vända sig till styrelsen, Långseruds friskola ekonomisk förening.

Ansvarsförhållande

Pedagoger och förskolechef är ansvariga för att rutinerna följs.

7. Begrepp

7.1 Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

7.2 Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

7.3 Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

7.4 Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

7.5 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

7.6 Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Både vuxna och barn kan uppträda på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

8. Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att ett barn eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

9. Diskrimineringsgrunderna

9.1 Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

9.2 Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

9.3 Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

9.4 Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

9.5 Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

9.6 Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

9.7 Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

10. Anmälan till socialtjänst

Om förskolans personal misstänker att ett barn far illa eller på annat sätt behöver hjälp, stöd eller skydd är vi skyldiga att anmäla detta till socialtjänsten i den kommun som barnet bor. Anmälan görs av förskolechefen.
